t e z k i r e

Vadi Yayınları

DERLEME DİZİSİ 5
Güz 1993

Yazışma Adresi
P.K. 92 - 06442
Yenişehir / Ankara

Dizgi
ESAM

Ofset Baskı
Özkan Matbaacılık Ltd. Şti. 229 59 74

ISBN 975-7726-20-6

Vadi Yayınları
Güngörler İş Merkezi,
Tuna Caddesi. İnkılap Sokak, 2/54
Kızılay - Ankara
Tel: 435 64 89

İÇİNDEKİLER

bu sayıda / 5

Abdulkadir el-Murabıt
Bankacılar Savaşı 1914-1919
Türkçesi: Süleyman Sahra / 7

Yasin Aktay
Anlama, Vahy ve Tarih / 23

Hasan Hanefi
Kur'an'ın Çağdaş Bir Tefsir Teorisi Var mı?
Türkçesi: Abdullah Şahin / 47

Laurı Rauhala
Yorumsamacı Metabilim Işığında C.G.Jung'un Temel Görüşleri *Türkçesi: Erol Göka* / 53

Ercan Hamzaoğlu
Aydınlanma Eksenli Bir Sosyolojinin Eleştirisi / 73

Mehmet Hakan
Cinsiyet Meselesi / 83

Muharrem Toros
Medine Vesikası: İktidarı Yeni Bir Okuma Biçimi / 91

Necdet Subaşı
Müzakere ve Tartışma Arasında Medine Sözleşmesi / 99

Nuri Gedik
Müslümanlar Nereye / 105

Türkiye Gündemi

Tahsin Eren
Sıvas'taki "Çaba" Kime Ait? / 109

Dünya Gündemi

Hüsrev Keskin
İstanbul'a Gidiyorum / 119

Değiniler

Ali Sali
Ahmet Çiğdem'le Kitabı Üzerine / 123

Ahmet Küskün
"Dar Alan"da Nihat Genç / 129

Alparslan Açıkgenç
Cehaletin Entelcesi: Bir Eleştiriye Cevap ve İlim-İrfan Ayırımı / 135

bu sayıda

Beşinci sayıyla birlikte ikinci yayın dönemine girmiş oluyoruz. Daha önceleri yılda dört kez çıkma taahhüdü üzerine kurulu periyoda bakıldığında yaklaşık bir yıllık bir gecikmeyle girmiş oluyoruz bu döneme. Aslında bu gecikmeyi 4. sayının sunuşunda **tezkire**'nin diğer tüm dergilerle paylaştığını belirttiğimiz sorunlarını imlemekle farkında olmadan haber vermiş oluyorduk. Farkında olmadan diyoruz. Çünkü **tezkire** hiç bir zaman belli bir dönemden itibaren yayınını durdurma niyetiyle çıkmamıştır ve çıkmayacaktır da. İşin içindeyken "Allah'ın tâkat verdiği yere kadar" süreklilik ve derinlik istenci ve kararlığıyla yürümektedir. Bunu, bizi kararlı bir tepkisizlikle karşılayan izleyicilerimize ve şöyle veya böyle bir soluk olarak kabul edip çıkacağımızdan umudunu kesmeden sabırla bekleyen okuyucularımıza duyururuz.

Bu sayıda, dördüncü sayıda kaldığımız yerden devam eden ve derginin gündeminde bir süreklilik izlenimini pekiştiren bir çok yazı var. Tam da bu yazılarla pekişmesi beklenen başka bir izlenim de, daha önce defalarca belirttiğimiz gibi derginin hiç bir kurumsal veya fikrî angajmana demir atmaya tahammül edemeyeceği türünden bir lükse sahip olması. Bu lüx'ün tüm angajmanların bizi kıstırabileceği perspektiflere karşı özgürleştirici işlevlerinin yanısıra, yüklendiğimiz Teori uğraşısının bizi hatır gönül ilişkileriyle telafisi kâbil olmayan bir eleştirel sorumluluğun altına soktuğunun da bilincindeyiz. Bu bilince bir de Teorik eleştirelliğin kişisel etik ve estetik puanlamalarla tüketilmemesi gereğini katmayı ihmal etmiyoruz. Bu açıklamayı başta Tahir Enes'in "Bilgi Felsefesi" üzerine dördüncü sayıda yer alma hakkını kullanmış olan değerlendirmesine karşı Sayın Açıkgenç'in **tezkire**'den beklentilerini açığa vuruş tarzından dolayı yapma zorunluluğunu hissediyoruz. Nitekim, daha önceki sayılarda olduğu gibi, bu sayıda da örneğin Hasan Hanefi hakkındaki sıkı bir eleştirinin arkasında sözkonusu düşünürün kendi yazısı, arkasından da her ikisinin

içeriğindeki yorumsamacılık vurgusu üzerine farklı çağrışımlara yol açabilmesi açısından, Jung üzerine bir makaleyle, **tezkire**'nin eleştirel karşılaşma esnasında belli bir tutumla özdeşleştirilemeyeceği, yeterince örneklenebilmektedir umarız. Sayın Açıkgenç'in açıklamasını yayınlamak ise bu bu itibarla **tezkire** nin maruz kaldığı bir durum değildir. Görevidir.

Ortaya atıldığından beri ilgiyle izleyegeldiğimiz Medine Vesikası temelindeki İslâmî toplumsal proje tartışmalarına, belki de biraz da gündemin meşruiyyeti üzerindeki karanlık blokajın etkisiyle bilfiil mesafeli duruşumuzu bu sayıda bozmuş oluyoruz. Fakat belirtmeliyiz ki, bu mesafelilik kesinlikle **tezkire**'nin herhangi bir yazarına veya topyekun hepsine mal edilebilecek bir tutum değil. Yalnızca kronolojik olarak **tezkire**'nin sayfalarına yeni girmiş olduğunun yaratacağı izlenimin eşliğinde düşünülecek bir mesafelilikten bahsediyoruz. İlerki sayfalarda yazısını okuyacağınız Necdet Subaşı'nın ifade ettiği gibi bir okuyucu olarak soru sorma hakkımızı tehdit eden yargılayıcılardan dolayı bu tartışmaya fiîlen bir destek tutumuyla katılmış oluyoruz. Desteğimiz Teorinin değişik aşamalarında alması muhtemel herhangi bir biçime değil. Böylesi bir destek **tezkire**'nin tüm yazarlarının tüm teorik yönelimleri adına konuşmayı gerektirir ki bu, başından beri savunduğumuz şeye **tezkire**'nin kendi yazarlarının dahi tutumuyla özdeşleşemeyecek ve onları belirleyemeyecek tutumuna aykırı olurdu. Bu hatırlatmadan sonra Türkiye'de, özelde Ali Bulaç'ın, genelde de herkesin her konuyu belli başlı inançlara saygı kaydıyla tartışabilme hakkını savunmayı insanî ve, dolayısıyla, İslâmî bir görev telakki ettiğimizin bilinmesini isteriz. Bunun kesinlikle Ali Bulaç'ın tartışmayı götürdüğü her yerde olunacağı anlamına gelmediğini umarız belirtmeye gerek yoktur.